

散
文

優
選

柯玉卿

Vedai Rukai
霧臺魯凱語

Cunu ki tamaita

Ku awngane ki nayama akisace ka taramatulrulu si lrima ka cayli. La talukalra ku taikayyanenga ini ku cekele, ku adaidailinga amani ka Tarumake, maulay nay ikay Tarumake ka wacekecekele, ku agili ka Pakedrelrase si Lrailray la kitulalake ikay Tarumake. Sakacaemenga ku nayumu, pakay ku apakadwadhane sirapale ki nayumu kay marudrawdrange li, ala taluela ku ama papiya ki cekele ta ka tali Veday. Yakay lregelrege patuelre ku taakisacane; adravane lu pakilringaw valrivalrigi si uaudale, matwase nguutubay mwaki takawaungane ini, kadrua ku takasalrasalradhane ini, kiasamula turamuru lu twatumane ku nayama, pangamiya ku takicunane ki tabebelenge la kisudralru ku awngane sanaka manemane. ludrele ku matiakukuru, pakulrulrulu, ku kyapakwaliali ku sakacekele may, la tarapalribulu, lakalrigili pasudralru ki palrapalra, kaimaicicilri, la kikadalame ki laumawmase.

Saicengecengeana ku takisikawkawlane, mageteme maka kiacapili, kakalithi ki apalrilribulane, ngipapakabula, musakene ki tabebelenge, kilibake ki papapalra, karengerenge marasikay ki laumaumase, arakay ku thaalradhane rathudu ki marivurivu ki mapangialisilisi, kai arakaykay ku sakaelaean pathawthavungu, tinuabulru, amudu ku amakasasamadrane ki laumaumase, yakayringa ku tapangimiamiane ini lutuatumanenga, ladrengedrengere ku umaumase, sanaka taikayyane ini ku cekele, lakikadalame ki paralubu ki kilalra.

Taiyane kay ku vaga, “tara madadalame madu ku takatharirane ki druma, wadrengedrengere madu, kai raeratenge ku turamurane kulrungane ki druma.” kadrua ku taukalrivilane ini, turauramuru ki druma, lakamani ku ngitatualebe ngisasangate; Sanakamanemane kai pathingathingale yasaselebane piyaiya, kai kakalra ku vaga, ai malrigili kialilibake kisapapalra, madadalame muakielre ki twaramuru ki matiakukuru, singiakay kudra adulruane ku takathane ki puku ini sirapale palrilribulu, lakadalame turamuru ku lasakacekele.

Sana mua ki cekelenga tara kiasudawdalru sarathingale

mamalramalra ki laumaumase, kikay ala amanilringa ku takipangimiane ini ki yabelenge ku takaumaumasane ini.

Ngwalay ki awangane ki ama, lungulringava ku sakavavalake nay, kadrua ku vangavangane li. Lukidremedrema ku makakalra ku sakiararagay ki sakiadudulru, Luka tatelratelradhane, kunay ka wacekecekele tarwaelre nay paagwagu ki kiw, la taruelre nay ngudalrane, Adravane ka nipadalruane ku tataelrelreane, ai ngwalualuadhane nay, swaete ikay ki kidremedreme nay ku sangulrialringavane pakathariri ki kidremedreme nay. La aparamaramaw nayyane ka lamatakataka luikay ku apadrudrulruane. Law amani saka takatakanga ku, lakakalra ku sasiyadrama nakwane kay marudrwadrang li. inilringa kay ama, la pawgagu nakwane ki sanbasange ani ikay ku awangane ini lukabibilrili amiya nakwane, aiyai, kai naku ka kiasudalru ki ama saka tawvayleketa ku, asiluiyane, singikayya ku ki kucungu pakela ki tatulrebengane li kibulru ki sangebasange, yakayya ku dratane. Saipathagilinga naku kaungu yakayya ku tavanane. la kai naku tarathainu, lakanudranga ku si cекekele nay ikay Takaw. Ku tataelrelreane nay ki marudrawdrange li kaika thainiinu, lakai madu ka wathingale ku takidredremane lini.

Kay ama, tama li si ka maru talragi li, amani ka walapu nakwane, amani ku wabulru nakwane ku aulecegane madu ka umawmase.

Twalay ku takitulalakane nay pakelanga ku takaadravane nay, ku tasirapalane ki ama ki ina nayyane, kadrua ku kaika pangimiane lini, Ala kai madu maka dulru ku anangimia kwini iyaiya madu, kai du makathingale ku akabalrithane ku vai, ku amuesadhane si amatikuruane madu, wakelanga, ala ngiamianga, asilaiya madu.

Ku matitaulrawlranga, kikay sadulrunga madu ala naw pangibilri ku sakwalrialri ki ama ki ina luiyaiyanenga, sidramadrama ala kay lrika adrelangenga ta, lri ngiesaesaynga ta iyaiya madu, alaka pwaculriculri, alaka pwalrivalrivale ku yabelenge, alaka katuasenga mulangi, kidaylinga nayyane kay ama ka kadadalame nay musakene nay.

La makakabibilrili kay ina si ama katuase nayyane, maadraw tuaramuru ku tamulisiane takaulrasanane li ku takaumaumasane li, mukadrulu ku tasatalutaluane li, takitabarairaysane li. Ai, kiapawtenga ku turamuru, ku ama ku ina ani mulisi ani kaulrase kailri iya nakuane, lrika thadalrane ka maadraadraw ku sidrama ku sibulrubulru ku

salibakane ani kisamulamula ku apangimiane ku sipisipi ku kisamulamula ki lalake ta iyaiya nakuane.

Ku cunu ki ama, amiyakay : Maelanenga ku migemi ki Tuawmase ki Yesu labaai ku mwadringadringay ku kinawmasane, ku masulivalivate ku takaungane.la ta makanaelre mukiwkay, ku Yesu Twaumase ta, kisamula inulri, kiaseaseeasene, Iritara palribulu mitaane.Ku tasangiilukane taarakane mitaane ku tapanianiakane ta tatara thingale ku takidreedremane lini. Sanielrelreana ta, takirararagay, mausakesakene, mapaceacepe, mapalribulribulu, makilibalibake, lri kiragay ku tamaita. Lukabibilrili lrimadredrele ta ikay ka subelebelenge si mubibiibi ku saceacebe ta liniane. Ku tapangiamiane ta ki manemanenga, madha paaswalaala ini kai naku lridulru iya. Paaswala madu Iritara dulraa ku kailri katumane iya, malra ku tengatengane ku kidredreme si pangimia ku kisudralru madu, katuase kidresenge.

Sapanianikeana pawatukusu kilibake si paacepe sirapale miataane, adravane kipadradresenge ta ku lapakakucingalre ta, kiadredreme ku apangimiane ini paralubu mitaane, kadrua ku taakuiyaiyane ku vaga, kaina pwavaga kialibaka ku iya, ai kudrapiapia ini sanaka manemanenga, yadrepele ka sakialialibake mitaane.

Tatara ngulringaw ku tacunane mitaane ki tamaita, taulraku kibaai ta ki marudrawdrange ta, kisamula ku aungane madu, pudriadringay ku kipakaungu madu, ngiesaesay ku tapanianiakane ku tacekecekelane, tukavagavaga cubungu ki tapanianiakane ikay kaumasane, lukipadrdresenga ku makucungalre, arakay ku waledra ku takidredremane, kai kasulri katuase patulrepenge ku manemanenga ku atumanane madu, lri dulru madu ka ulrudru tasataluanenga ki lalalake madu mitaane, ka takitwalravane ki bibibilrili maduane, kakeecenge kapapedrenge ka kadrua ku tapalrulrulrupiane, kisudralru ki lalalake.

Kadaadalamega li ka ama, maelanenga inilringa ku tapasikayyane su nayyane pakanaelre patuelre.

爸爸的話

我的父親在警界服務了三十五年的光陰。他到過很多的部落服務，最遠的單位是在臺東縣。我們一家人在台東也住了很長一段時間，我弟弟和妹妹是在那裏出生的。一直到我的祖父生病了，我的父母親為了方便就近照顧他，於是，父親請調回到我們的故鄉服務。我父親上班的派出所大多是在山區，但是，無論是颱風天或是豪大雨的天氣，他還是會騎著他的摩托車去工作，從不倦怠。我父親工作非常認真，盡忠職守，完成上級所交代的任務，受到長官的賞識。

在部落裡巡視時，看見比較貧困的人、孤苦伶仃的老人、遇到困難的族人，一定會去幫助他們、關懷他們，從不吝嗇，所以部落的族人都很喜愛我的父親。

服務期間，認真負責、熱心公益、潔身自愛、尊重長官、友愛同事、積極服務百姓、處理民眾糾紛事故，用愛心勸導代替處罰、管教為重，息事寧人、確有一套作風，使人敬佩。所服務過的村落，深得群眾的關愛與支持。常說：「要常常欣賞人家之美好，要讚美別人、少批評他人之短處，個人沒有甚麼才能專長，樣樣不如人，因此謙虛自卑；凡事低調處理，平時沉默寡言，唯樂善好施，喜歡和弱勢清寒之民眾相處，從中以能力所及服務協助，深受村民的喜愛。每到之村落必會和當地居民相處融洽，可以說是他的待人之道的特性吧。」

由於我父親的工作穩定，我們小時候生活過的無憂無慮，快樂多於憂愁。到了放假日，我們會跟著父母親去山上放羊，到田裡工作。雖然相處的時間總是那麼的短暫，但是我們已感到幸福，內心充滿美好的回憶。而且父母親很公平的對待我們，不偏不倚。或許因為我是長女，所以父母親對我的期望很高，尤其是我的父親。讓我讀護理學校，希望畢業後可以有穩定的工作。但是，在我的青少年時期，我跟我的父親關係感覺很陌生，可能因為在我國中階段一直到護專畢業都在外地，開始工作才住在家裡，沒有多久，我結婚後定居高雄。我跟父母親相處的緣份是那麼有限，無法好好的彼此了解。

我的父親，亦師亦友。養育我長大，教導我做人正直的道理。從小到大，父母親對我的照顧，真的是無微不至。

無奈，天有不測風雲，人有旦夕禍福。遺憾的是，在這些年之後，正是兒女孝順之時，享受天倫之情，我們最愛的父親卻離開了人世。父母親的相繼離去，對我的人生是一大損失，讓我頓失了依靠。但是，我相信父母親不希望看到我的失落，而是期盼

我更努力的去達成我的夢想。

父親離去時叮嚀我們五件事：一、感謝上帝主耶穌基督的恩惠給我們身體健康，有平安工作。二、父親希望大家一起上教會，主耶穌是我們的神。不住的禱告，凡事謝恩，主耶穌會救助我們。三、當初父母親引導你們走上人生旅程到今天要理解老人苦心。四、今天生活在一起要常常喜樂，互敬、互諒、互助，互愛，爸爸就滿足了。如果我老去了也是我和你在天上的母親再見面時最好的禮物。五、面對事故處理，不要光講不行，先講非成不可，拿出負責任之心意，面對事實。

父親在世時用無限的愛與包容照顧我們。不論我們遇到任何困難，都會想盡辦法幫我們解決。從來沒有任何的怨言。他口裡從來不說愛。但是他所做的每一件事，都是因為愛我們。

我們要記取父親給我們的叮嚀，珍惜父母親給我們的一切，做好自己的本份，在工作上盡忠職守。生活起居正常，誠實的面對人生，遇到困難時，用最正面的思想，積極的態度去完成每一件事。才有能力做孩子的支柱，做孩子的好榜樣。做孩子強而有力的依靠。

我最愛的父親，感謝你為我們所做的一切。